

Statsministeren (Poul Schlüter):

I den redegørelse, som jeg gav Folketinget den 20. marts om hovedstadens forhold, foreslog regeringen, at der blev etableret et Hovedstadens Udviklingselskab. Og det var med henblik på udvikling. Grundideen med selskabet var, at alle økonomisk underudviklede offentlige arealer skulle samles i et statsligt-kommunalt aktieselskab, sådan at en samlet udbygningsplan for hovedstadsområdet kunne sikres. Og ideen var den, at man ville give Københavnsområdet noget af den dynamik tilbage, som det har mistet i de senere år.

Regeringens tilbud forudsatte, at alle skød alle deres underudnyttede arealer ind med henblik på at arbejde med disse arealer og lade dem arbejde for hovedstaden. Ideen var altså, at så skulle man disponere dem i fællesskab.

Men ideen blev totalt afvist fra kommunal side i Hovedstadens Udviklingsråd. Man ønskede ikke at opgive sin dispositionsret over arealer.

Siden har Udviklingsrådet drøftet andre modeller, som regeringen ikke har følt var tilstrækkelige. De var for svage – der ville komme alt for lidt ud af dem.

Derfor har regeringen besluttet ikke uden videre at fremsætte lovforslag om Hovedstadens Udviklingselskab i denne samling. Men hvis Udviklingsrådet under sit arbejde skulle konstatere, at en selskabsdannelse er påkrævet for at løse bestemte velbegrundede opgaver, er regeringen parat til at indgå i drøftelser om det; så kan vi vende tilbage til sagen.

Leif Hermann (SF):

Nu spillede det udviklingselskab en ganske central rolle i statsministerens redegørelse.

Det var faktisk sådan, at man kunne opfatte udviklingselskabet som det, statsministeren selv kaldte en »ultraditionel organisationsform«, som på det økonomisk-styringsmæssige område skulle spille en helt central rolle i forbindelse med udbygningen navnlig af havneområderne.

Jeg vil derfor gerne spørge statsministeren, hvilke styringsmidler regeringen da havde forestillet sig skulle tages i anvendelse for at sikre, at vi ikke får en udvikling i de områder, hvor der er ledige arealer, som svarer til den udvikling, vi har set i andre europæiske storbyer, f.eks. London, Bruxelles osv.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ideen med udviklingselskabet var at samle alle offentligt ejede grunde, som kan overgå til anden anvendelse, i ét selskab, så man altså fik en projektskabelse på grundene efter en samlet strategi og nok også en bedre pris, når man en dag skulle overdrage arealerne til dem, der skulle bygge og udnytte grundene. Jeg mener, at den store fordel derved ikke mindst var, at vi herved kunne – og forhåbentlig stadig en dag kan – få etableret et samarbejde, der rækker hen over kommunegrænserne, så det bliver mere handlekraftigt. Det var det, vi ville.

Så bliver jeg spurgt om styringsredskaber. Tankegangen var, at udviklingselskabet skulle ledes af Udviklingsrådet, og det, vi har forestillet os, var, at Udviklingsrådet, hvori der sidder kommunale repræsentanter sammen med regeringsrepræsentanter, helst skulle opnå enighed.

Hvis de, der repræsenterer staten, og de, der repræsenterer kommunerne, ikke kan blive enige, tror jeg ikke, vi ved lov let kan instituere nogen styringsmekanismer, som påtvinger kommunerne den løsning, kommunerne åbenbart ikke er modne til, fordi kommunerne lægger så megen vægt på, at hver enkelt kommune skal disponere helt selv ud fra kommunens specifikke og alt for afgrænsede forudsætninger.

Jeg synes, at det er sørgeligt, at handlekraften i denne sag fra kommunal side har været så indskrænket, og jeg håber, at man besinder sig, for hvis man ikke gør det, vil vi fortsat ikke få den samlede strategi, som kan modne hovedstadsområdet over for de store muligheder, de kommende år i virkeligheden tilbyder os.

Leif Hermann (SF):

I betragtning af, hvor megen prestige statsministeren og for den sags skyld jo også Socialdemokratiets formand har lagt i tankerne om en udvikling af hovedstaden, synes jeg, det er lidt ejendommeligt, at statsministeren blot sætter sig hen og siger: Nå, når kommunerne nu ikke rigtig er modne til at tage imod dette stor-slåede tilbud, er der nok ikke noget at gøre ved det. Statsministeren er formentlig bekendt med, at der skal to til, om jeg så må sige, for at få en forhandling til at bryde sammen, og statsministeren må i hvert fald her i Folketinget forklare, hvad de statslige repræsentanter i Udviklingsrådet nu agter at stille op, for at vi kan undgå den udvikling, jeg skitserede før, som meget